

Ennakkovaikutusten arviointilomake

Työryhmän nimi: Eurajoella sijaitsevan kiinteän suun terveydenhuollon hoitoyksikön toiminnan sulkeminen ja palvelutuotannon siirtäminen liikkuvaan salkkuvastaanottoon, liikkuvaan suun terveydenhuollon hammashoitoaunuun sekä ohjaamalla asiakkaat muihin Satakunnan hyvinvointialueen suun terveydenhuollon hoitoyksiköihin

Työryhmän jäsenet/vaikutusten arvioinnin laatijat: Katja Lepistö (suun terveydenhuollon päällikkö), Sirja Peltoniemi (ylivoitaja, suun terveydenhuolto), Miia Hietapakka (tilahallintainsinööri) sekä Sohvi Hörmkö (vastuualuejohtaja, Yhteiset Palvelut).

Arvioinnin valmistumispäivämäärä: 17.9.2026

TÄYTTÖOHJE:

Ennakkovaikutusten arvioinnissa vastataan vaikutukset-sarakkeessa oleviin kokonaisuuksiin:

1. Vaikutus hyvinvointialueen asukkaalle
2. Vaikutus asiakkaalle sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttamisessa
3. Vaikutukset lapsiin ja nuoriin
4. Henkilöstövaikutukset
5. Talousvaikutukset
6. Vastuullisuus
7. Vaikutukset sidosryhmiin
8. Organisaatiovaikutukset (operatiivinen organisaatio ja konserni)

Lomake täytetään arvioitavaan kokonaisuuteen soveltaen, joten täytetään vain ne kohdat, jotka koskevat kulloinkin arvioinnin kohteena olevaa muutosta.

Jokaisen kysymyksen alla on avuksi esimerkkejä näkökulmista, joita voi arvioinnissa tarkastella.

Vaikutusten arvioinnin tulokset siirretään esitettävään muutoksen esitystekstiin (viranhaltijapäätös / esitys aluehallitukselle), lomaketta ei liitetä päätökseen.

Vaikutukset	Nykytila	Arvioinnin kohteena oleva muutos
1. Vaikutus hyvinvointialueen asukkaalle • palvelujen saatavuus ja saavutettavuus • osallistuminen / osallisuus • asukkaan kokemus tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta • asukkaan kokemus turvallisuudesta, ml. tietoturva	Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus Eurajoella sijaitsevan kiinteän suun terveydenhuollon hoitoyksikön käytössä on 4 hoituhuonetta. Vuonna 2025 oli Eurajoella suun terveydenhuollon asiakaskäyntejä 4713, joista noin 3264 (69%) oli hammaslääkärikäyntejä. Eurajoen kuntalaisilla oli vuonna 2025 yhteensä 8693 kpl suun terveydenhuollon käyntiä, joista alle puolet 4220 kpl (n.48%) tapahtui Eurajoen hammashoitolassa. Eurajokelaiset kävivät seuraavaksi eniten Porissa (2051 käyntiä, 24%) ja Raumalla (1922 käyntiä 21%). Kaikkiaan Satakunnan hyvinvointialueella oli 183376 suun terveydenhuollon käyntiä vuonna 2025. Eurajoella sijaitsevan kiinteän suun terveydenhuollon yksikön käyntien osuus oli 2,6% kaikista käynneistä. Suun terveydenhuollon ammattilaisten palveluja ei tarvita vuosittain, mikäli suun terveyden omahoito toteutuu. Hampaiden ja suun terveyttä ylläpitävät parhaiten omahoito harjaamalla hampaat vähintään kaksi kertaa päivässä sekä puhdistamalla hammasväliä joka päivä. Hampaiden ja suun terveyttä ylläpitävät myös terveellinen ja säännöllinen ruokailu ja sokeripitoisten ruokien ja juomien välttäminen. Lakisääteiset alle 18-vuotiaiden tarkastukset eivät ole vuosittain, vaan	Arvioinnin kohteena oleva muutos Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus: Eurajoella sijaitseva kiinteä suun terveydenhuollon hammashoitola sijaitsee osoitteessa Rantaperentie 1, 27100 Eurajoki ja matkaa Rauman keskushammashoitolaan osoitteessa Steniuksenkatu 2, 26100 Rauma on noin 15 km. Eurajoelta Raumalle kulkee viisi linja-autovuoroa arkisin päiväkaikan. Aikuisväestö voi valita hammashoitolansa koko Satakunnan alueelta, esimerkiksi työssäkäyntialueelta. Liikuttava salkkuvastaanotto tulee käymään Eurajoen koululla, jolloin voidaan tarkastaa ja hoitaa kouluikäiset pääsääntöisesti salkkuvastaanotolla. Eurajoella tullaan pitämään tarvittaessa vastaanottoa myös liikutteluvassa hammashoitovuonossa, jossa voidaan hoitaa koko väestöä. Yksivuotiain tarkastetaan jo nyt pääsääntöisesti videovastaanotolla. Ainoastaan erikoishammaslääkärin palvelut, kuten oikominen ja suukirurgia tapahtuu ensisijaisesti Rauman Eurajoen hammashoitolan toiminta siirtyy Rauman uuteen keskushammashoitolaan Steniuksenkadulle, johon valmistuu 32 hoituhuoneen hammashoitoyksikkö. Tasa-arvo: Suun terveydenhuollon palveluita on tärkeä tuottaa paikallisesti ja sopivan etäisyyden päässä asiakkailta. Sopivaa etäisyyttä ei ole lakisääteisesti määritelty, mutta palvelurakenteen tulee olla samanaikaisesti vaikuttava, laadukas ja kustannustehokas, jolloin se on myös tasa-arvoinen kaikille satakuntalaisille. Sopivaan etäisyyteen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. väestörakenne, palvelutarve, liikenneyhteydet,

	tarkastukset ovat 2-3 vuoden välein. Oikomishoito vaatii tiheämpiä käyntivälejä, mutta nämä palvelut tuotetaan jo nykytilassa keskitetysti.	mutta myös ammattitaitoisen työvoiman saatavuus ja pysyvyys. Ilman riittävää ammattitaitoista työvoimaa ei ole mahdollista toteuttaa palveluntarvetta tulevaisuudessa. Erityisryhmät: Erityisryhmien tarpeet huomioidaan kaikkien uusien hoitoyksiköiden suunnittelussa. Kriisitilanteet: Valmiussuunnitelmat ja kriisinhallinta ovat olennaisia. Suun terveydenhuollon palvelujen keskittäminen suurempiin yksiköihin vahvistaa sekä palvelutuotannon sujuvuutta että henkilöstön työhyvinvointia. Työvoiman saatavuus paranee, sillä suuret hoitolat tarjoavat nuorille ammattilaisille enemmän kollegiaalista tukea ja mahdollisuuksia kehittyä. Keskitetty toimintaympäristö parantaa hoidon saatavuutta ja vaikuttavuutta, koska konsultaatio, moniammatillinen yhteistyö ja hoidon suunnittelu toteutuvat nykyistä sujuvammin. Keskitetyn rakenteen myötä esihenkilötyö helpottuu. Toiminnan suunnittelusta ja ohjaamisesta tulee joustavampaa ja lähiesihenkilöt voivat olla aidosti lähellä henkilöstöä sen sijaan, että aikaa kuluu yksiköiden välillä liikkumiseen. Tämä selkeyttää arjen johtamista ja parantaa työntekijöiden hyvinvointia ja työssäjaksamista. Keskitetystä toimintaympäristöstä myös kriisitilanteiden hallinta on turvatumpi.
2. Vaikutus asiakkaalle sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttamisessa • hoito • saatavuus ja saavutettavuus • kattavuus • jonotus- ja oikea-aikaisuus	Nykytila Hoito: Ammattitaitoisen suun terveydenhuollon henkilökunnan saaminen isompien asukaskeskittymien ulkopuolelle Satakunnan alueella on haastavaa väestön siirtymässä yhä enenevässä määrin isompiin kaupunkeihin asumaan. Suun terveydenhuollon henkilökunta	Arvioinnin kohteena oleva muutos Hoidon saatavuus, saavutettavuus ja kattavuus: Keskitetty toimintaympäristö parantaa hoidon saatavuutta ja vaikuttavuutta, koska konsultaatio, moniammatillinen yhteistyö ja hoidon suunnittelu toteutuvat nykyistä sujuvammin. Keskitetyn rakenteen myötä esihenkilötyö

• esteettömyys • laatu • omaiset • asiakkaan kustannukset	joutuu siirtymään isommista hoitoyksiköistä viikoittain työskentelemään pienempiin hoitoloihin. Saatavuus ja saavutettavuus: Suurin osa (yli puolet) potilaista hakeutuu jo nykytilassa hoitoon Poriin tai Raumalle. Esteettömyys: kunnossa Laatu: Konsultaatiomahdollisuudet rajalliset pienemmissä hoitoyksiköissä. Suun terveydenhuollon ammattihenkilöiden rekrytointi pieniin hoitoyksiköihin on haasteellisempaa kuin isojen asumiskeskittymien hoitoyksiköihin.	helpottuu. Toiminnan suunnittelusta ja ohjaamisesta tulee joustavampaa ja lähiesihenkilöt voivat olla aidosti lähellä henkilöstöä sen sijaan, että aikaa kuluu yksiköiden välillä liikkumiseen. Tämä selkeyttää arjen johtamista ja parantaa työntekijöiden hyvinvointia ja työssäjaksamista. Suun terveydenhuollon palvelujen keskittäminen suurempiin yksiköihin vahvistaa sekä palvelutuotannon sujuvuutta että henkilöstön työhyvinvointia. Työvoiman saatavuus paranee, sillä suuret hoitolat tarjoavat nuorille ammattilaisille enemmän kollegiaalista tukea ja mahdollisuuksia kehittyä. Lapset ja koululaiset tarkastetaan sekä hoitoloassa että liikkuvilla palveluilla; salkkuvastaanotolla. Jonotus- ja oikea-aikaisuus: Kun palvelut tai tietty osaamisalue kootaan yhteen keskitettyyn yksikköön, tavoitteena on usein parantaa hoidon ja asiakaspalvelun laatua, potilasturvallisuuteen ja resurssien tehokkaaseen käyttöön liittyvää oikea-aikaisuutta. Keskitetyssä yksikössä noudatetaan yhteneväisiä ja selkeitä toimintamalleja. Tämä minimoi siirtotumisen ja varmistaa, että jatkohoito käynnistyy ilman hallinnollisia viiveitä. Keskitetty toimintaympäristö parantaa myös asiakkaiden hyvinvointia edistämällä hoidon saatavuutta ja vaikuttavuutta, koska konsultaatio, moniammatillinen yhteistyö ja hoidon suunnittelu toteutuvat nykyistä sujuvammin. Keskitetty toimintayksikkö näkee paremmin kokonaiskuvan hoitojonoista ja henkilöstöresursseista, jolloin kapasiteettia voidaan kohdentaa dynaamisesti kun ruuhka on suurin.
---	---	--

		Esteettömyys: Uusi hoitola on esteetön. Laatu: Keskitetty toimintaympäristö parantaa ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta ja pysyvyyttä. Konsultaatiomahdollisuuksien ja suun terveydenhuollon ammattihenkilöiden työhyvinvoinnin parantuu myös suun terveydenhuollon laatu pysyy jatkossakin korkealla tasolla. Esimerkiksi vaativammat hammaslääketieteelliset toimenpiteen vaativat korkeaa ja jatkuvaa osaamista, keskittämällä palveluja varmistetaan samalla, että potilas saa parasta mahdollista hammashoitoa, silloin kun tarve vaatii. Omaisiet: Keskitetty terveydenhuollon toimintayksikkö pystyy huomioimaan omaiset usein pieniä yksiköitä paremmin laajempien resurssiensa, moniammatillisten tukipalveluidensa ja standardoitujen hoitoprosessiensa ansiosta. Asiakkaan kustannukset: Vuonna 2025 yli puolet eurajokilaisten käynneistä suuntautui muualle kuin Eurajoen hoitolaan (Poriin ja Raumalle) ja näiden osalta ei muutosta. Suuri osa eurajokelaisten käynneistä vuonna 2025 oli alle 18 vuotiaiden käyntejä (3555 käyntiä, 75% Eurajoen hammashuollon käyntimäärästä laskettuna), joista matkakustannukset korvataan hyvinvointialueen aluehallituksen päätöksen mukaisesti.
		Arvioinnin kohteena oleva muutos Taloudellinen tilanne: Peruskoululaisten oppilaiden matkat koulusta hoitolaan ja takaisin kouluun korvataan. Alle 18-vuotiaiden hoito on maksutonta. Jonotus- ja oikea-aikaisuus: Kun palvelut tai tietty osaamisalue kootaan yhteen keskitettyyn yksikköön, tavoitteena on usein parantaa hoidon
		Nykytila Eurajoen hammashoitolassa ja salkkuvastaanotolla tarkastetaan lasten ja nuorten hampaat. Taloudellinen tilanne: Alle 18-vuotiaiden hoito on maksutonta.
	3. Vaikutukset lapsiin ja nuoriin • vaikutukset asumiseen, elinympäristöön, ja liikkumiseen, ml. esteettömyys • osallistuminen, harrastaminen, vapaa-aika • lapsen ihmissuhteet, terveys ja turvallinen arki • yksilöllisen kasvun ja kehityksen tukeminen • perheiden taloudellinen tilanne • elintavat (liikunta, ruokavalio, päihteiden käyttö, riskikäytös)	

• lasten osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet • jonotus ja oikea-aikaisuus, moniammatillisuus • arjen sujuvuus, digitaaliset taidot ja palvelutarjonta		ja asiakaspalvelun laatuun, potilasturvallisuuteen ja resurssien tehokkaaseen käyttöön liittyvää oikea-aikaisuutta. Keskityssä yksikössä noudatetaan yhteneväisiä ja selkeitä toimintamalleja. Tämä minimoi siiloutumisen ja varmistaa, että esim. jatkohoito käynnistyy ilman hallinnollisia viiveitä. Keskitetty toimintaympäristö parantaa myös asiakkaiden hyvinvointia edistämällä hoidon saatavuutta ja vaikuttavuutta, koska konsultaatio, moniammatillinen yhteistyö ja hoidon suunnittelu toteutuvat nykyistä sujuvammin. Keskitetty toimintayksikkö näkee paremmin kokonaiskuvan hoitojonoista ja henkilöstöresursseista, jolloin kapasiteettia voidaan kohdentaa dynaamisesti kun ruuhka on suurin. Digitaaliset taidot ja palveluntarjonta: Suun terveydenhuollon palveluissa on otettu käyttöön digitaalinen ajanvaraus lasten ja nuorten palveluille
4. Henkilöstövaikutukset • työtehtävien muutokset, työaika • työterveys ja työhyvinvointi • työntekopaikka	Nykytila Osa suun terveydenhuollon ammattilaisista käy muualta Eurajoella viikoittain. Nykyinen työskentely useassa hoitolassa kuormittaa henkilökuntaa ja heikentää työhyvinvointia ja työssä jaksamista. Lähiesihenkilöt eivät pysty olemaan läsnä työntekijöille pirstaleisen hoitolaverkoston vuoksi.	Arvioinnin kohteena oleva muutos Työterveys ja Työhyvinvointi: Keskittäminen tukee henkilöstön työhyvinvointia, sillä nykyinen työskentely useassa hoitolassa aiheuttaa kuormitusta, pirstaleisuutta ja heikentää työssä koettua hallinnan tunnetta. Nämä teemat ovat nousseet toistuvasti esiin henkilöstötapaamisissa ja palauteissa. Esihenkilötyö ja toiminnan järjestäminen helpottuvat.
5. Talousvaikutukset • investoinnit • henkilöstö	Nykytila Hammashoitolan ylläpitokulut ja vuokrat.	It-kustannukset ja varusteet: Keskityssä toimintaympäristössä ovat IT-varusteet tehokkaammassa käytössä ja varalaitteita

- toimitilat (ylläpitokulut, vuokrat, saneeraus, rakentaminen, asiakkaan matkakulut) - liikkuvat palvelut (kaluston hankintakulut, tilavuokrat, ammatillaisen työaika ja matkakustannukset, IT-kustannukset, varusteet, koulutus) - digitaaliset palvelut (hankintaratkaisut (hardware ja software), laitteet ja välineet, henkilöstön koulutus, sisällöntuotanto) - tukipalvelut	Tukipalvelut: siivous, it-tuki ja hallinto aiheuttavat ylläpitokustannuksia, vaikka toiminta ollut supistettua esim. kesäsulut Jokaisessa hammashoitolassa omat materiaali- ja tavarahankinnat riippumatta muista hoitoloista. Tulee turhaa hävikkiä kun tavarat vanhenee ennen kuin niitä ehditaan käyttämään loppuun. Instrumenteista pulaa osassa hoitoloissa ja osassa jäävät vähälle käytölle. Ei kuitenkaan voida jakaa toisen hoitolan kanssa, koska hoitoloissa on pakko olla valmius käyttää tarvittaessa kyseisiä instrumentteja	tarvitaan vähemmän. Päivitykset ja uusinnat tapahtuvat tehokkaammin ja hallitusti. Hankinnat: Keskitettyssä toimintaympäristössä materiaali- ja tavarahankinnat tulevat tehokkaampaan käyttöön ja hävikki vähenee ja hankinnat tehostuvat. Myös instrumenttien käyttö tehostuu laajemman käyttäjäjoukon ansiosta. Koulutus: Keskitetyn rakenteen myötä koulutusmahdollisuudet paranevat, koska toiminnan suunnittelusta ja ohjaamisesta tulee joustavampaa ja aikaa ei kulu yksiköiden välillä liikkumiseen. Tämä selkeyttää arjen johtamista ja parantaa työntekijöiden mahdollisuuksia osallistua koulutuksiin. Tukipalvelut: Keskitetty toimintaympäristö pystyy hyödyntämään esim. hammashuollon instrumenttien välinehuoltopalveluita tehokkaammin, laadukkaammin ja keskitysti. Myös muut tukipalvelut, kuten logistiikkapalvelut tehostuvat.
6. Vastuullisuus - ympäristön kantokyky, ilmastomuutos, luonnon monimuotoisuus - uusiutuvien resurssien käyttö, kiertotalous, päästöjen hallinta - rakennettu ympäristö, kaupunkikuva ja kulttuuriperintö - työllisyys ja työelämä	Nykytila Hammashoitola ei toimi parhaalla mahdollisella tehokkuudella. Ympäristön kantokyky: Supistettu toiminta vähentää hammashoitolan energiankulutusta, vaikutus pientä. Ilmastomuutos: Suuri osa potilaista (yli puolet) hakeutuu jo nykytilassa muualle kuin Eurajoelle hoitoon. Työllisyys ja työelämä	Arvioinnin kohteena oleva muutos Ympäristön kantokyky: Keskitetty toimintaympäristö kuorimittaa ympäristön kantokykyä paikallisesti niissä pisteissä mihin toimintaa keskitetään, mutta vähentää samalla laajempaa globaalia kantokykyä, koska saasteet, jätevedet, hiilidioksidin tuotto, lämpösaarekkelmiö keskittyvät, eivätkä aiheuta useamman maantieteellisen lokaation rasitusta. Keskitetty infrastruktuuri mahdollistaa tehokkaamman energian, veden ja materiaalien käytön, sekä toimintojen läheisyys mahdollistaa kiertotalouden helpottumisen esim. hukkalämmön

	Toimintaohjeiden läpivienti haastavaa, koska ollaan siilouduttu pieniin yksiköihin ja kaikilla oma tapansa toimia. Hoitohenkilökuntaa joudutaan siirtämään päivittäin hoitolasta toiseen.	hyödyntämisellä paremmin (hoitokoneet tuottavat runsaasti lämpöä). Logistiikka voidaan optimoida keskitetyssä toimintamallissa, mikä vähentää liikenteen kokonaispäästöjä. Ilmaston muutos: kts. edellä Luonnon monimuotoisuus: Keskitetty toimintaympäristö kuormittaa paikallisesti, mutta laajemmassa tarkastelussa toimipisteiden väheneminen on luonnon monimuotoisuutta edistävä tekijä Uusiutuvat resurssit ja kiertotalous: Keskitetty toimintaympäristö helpottaa uusiutuvien energialähteiden hyödyntämistä ja jätteiden lajittelua. Päästöjen hallinta: Logistiikka tulee olla järkevää ja hyvä suosia vähäpäästöisiä ajoneuvoja. Työelämä ja työllisyys: Keskitetyssä toimintaympäristössä siiloutuminen minimoituu ja henkilökunnan sijoittuminen tehostuu. Keskittäminen mahdollistaa resurssien paremman kohdentamisen ja vapaiden vastaanottoaikojen tehokkaamman hyödyntämisen. Työvoiman saatavuus paranee, sillä suuret hoitolat tarjoavat nuorille ammatillaisille enemmän kollegiaalista tukea ja mahdollisuuksia kehittyä
7. Vaikutukset sidosryhmiin • hankelinjaukset • palvelutuotannon ulkoistaminen • kunnat / ELY • yritykset (sote) • yhdistykset (3. sektori) • muut hyvinvointialueet, YTA	Nykytila	Arvioinnin kohteena oleva muutos Keskitetyn toimintayksikön ensisijaiset vaikutukset sidosryhmiin ovat yhtenäiset prosessit, parantunut kustannustehokkuus sekä viestintäkanavien selkiytyminen. Palvelun laatu muuttuu tasalaatuisiksi ja ennustettavaksi.
8. Organisaatiovaikutukset (operatiivinen organisaatio ja konserni)	Nykytila	Arvioinnin kohteena oleva muutos

• henkilöstön riittävyys ja saatavuus • henkilöstön määrä, asema ja osallisuus • työyhteisö ja johtaminen • raportointi-, tiedottamis- ja selvityselvoitteet	Eurajoen hammashoitolan organisaatiovaikutukset kohdistuvat henkilöstön sijoitettavuuteen ja saatavuuteen. Johtaminen: Haasteet liittyvät henkilöstön työjärjestelyihin ja resurssin hallintaan. Asioista tiedottaminen haastavaa yksiköiden suuren määrän vuoksi ja tieto saavuttaa henkilökunnan eriaikaisesti. Tämä heikentää työhyvinvointia ja lisää eriarvoisuuden tunnetta henkilöstön keskuudessa.	Suun terveydenhuollon palvelujen keskittäminen suurempiin yksiköihin vahvistaa toiminnan suunnitelmallisuutta, taloudellista kestävyyttä sekä palvelutuotannon sujuvuutta että henkilöstön työhyvinvointia. Keskitetty toimintaympäristö parantaa rekrytointia ja ammattihenkilöiden saatavuutta. Myös asiakkaiden hyvinvointi edistyy, kun hoidon saatavuus ja vaikuttavuus paranevat ammattihenkilöiden konsultaatiomahdollisuuksien, moniammatillinen yhteistyön ja hoidon suunnittelun parantuessa. Keskitetyn rakenteen myötä esihenkilötyö helpottuu. Toiminnan suunnittelusta ja ohjaamisesta tulee joustavampaa ja lähiesihenkilöt voivat olla aidosti lähellä henkilöstöä sen sijaan, että aikaa kuluu yksiköiden välillä liikkumiseen. Tämä selkeyttää arjen johtamista ja parantaa työntekijöiden hyvinvointia ja työssäjaksamista. Asioista tiedottaminen esihenkilöiden ja työntekijöiden välillä helpottuu, koska tiedotettavien yksiköiden määrä vähenee. Esihenkilöt paremmin läsnä, joten tiedottaminen myös kasvotusten helpottuu merkittävästi. Raportointi, vaatimustenmukaisuus ja dokumentaatio helpottuvat, kun siiloutuminen minimoituu ja palvelu on tasalaatuisempaa. Myös syvä asiantuntemus keskittyy yhteen paikkaan, joka parantaa työyhteisön toimivuutta ja johtamista.
--	---	--